

SZEGEDI JÁRÁSBÍRÓSÁG
5.P.23.242/2016/10. szám

A Szegedi Járásbíróság dr. Némethi Gábor ügyvéd (1123 Budapest, Táltos u. 15/B. VII/2.) által képviselt [redacted] felperesnek – [redacted] Ügyvédi Iroda (ügyműködő: [redacted]) által képviselt Lombard Lízing Zrt. (6720 Szeged, Somogyi u. 19.) alperes ellen gépjármű törzskönyv kiadása iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t:

A bíróság **kötelezi** az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek adja ki a felperesnek a felperes tulajdonában álló [redacted] forgalmi rendszámú, [redacted] alvázszámú BMW 650L típusú gépjármű törzskönyvét.

A bíróság **kötelezi** az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 21.000,- (Huszonegyezer) Ft összegű, továbbá 60.000,- (Hatvanezer) Ft összegű perköltséget, amely utóbbit akként, hogy azt a felperesi jogi képviselő kezeihez kell teljesítenie.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt fellebbezésnek van helye, amelyet írásban, elektronikus úton kell a Szegedi Törvényszékhez címezve ezen bíróságon benyújtani.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha

- a fellebbezés csak a kamatfizetésre,
- a perköltség viselésére vagy összegére,
- a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik,
- a fellebbezés csak az előzetes végrehajthatósággal,
- a teljesítési határidővel,
- a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos,
- a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul,

azonban a fellebbező fél fellebbezésében, az ellenérdekű fél pedig a fellebbezés kézhezvételétől számított 8 napon belül kérheti a tárgyalás megtartását.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a felek ezt a fellebbezési határidő lejáratá előtt közösen kérték.

I n d o k o l á s

Az alperes jogelődje, a Lombard Finanszírozási Zrt. és a felperes között 2008. szeptember 25. napján svájci frank alapú kölcsönszerződés jött létre 4.028.000,-Ft összeg vonatkozásában abból a célból, hogy a felperes a jelenleg [redacted] forgalmi rendszámú, [redacted] alvázszámú BMW 560L típusú gépjárművet megvásárolja. A kölcsönszerződés a törlesztő részletek

számát 120 db-ban határozta meg, míg az egyes törlesztő részletek összegét 55.999,-Ft-ban, azzal, hogy az első részlet esedékessége 2008. október 25. napja, majd pedig azt követően minden hónap 25. napja. Az összes törlesztő részlet 6.719.880,-Ft-ban került feltüntetésre.

A kölcsönszerződésről készült okirat 2. pontja tartalmazza, hogy az egyedi kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező, a Lombard Finanszírozási Zrt. hitelezési tevékenységére vonatkozó üzletszabályzata Gépj.hit.tev.HIT/2006.05.31 tartalmazza.

A kölcsönszerződésről készült okirat 3. pontjában az szerepel, hogy a kölcsönbevevő kijelenti, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, az annak elválaszthatatlan részét képező opciós- és adásvételi szerződésben, valamint az üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, és azokat a jelen szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, és az üzletszabályzat átvételét a jelen szerződés aláírásával nyugtázza.

Az alperes jogelődje és a felperes között 2008. szeptember 25. napján a fenti gépjármű vonatkozásában opciós szerződés jött létre a fenti kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettség biztosítására.

Az opciós szerződés 5. pontja azt tartalmazza, hogy a hitelező a vételi jogot a jelen szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette.

Az opciós szerződés 7. pontja alapján a szerződő felek a hitelező javára alapított vételi jog biztosítására a vételi joggal terhelt gépjármű tekintetében elidegenítési és terhelési tilalmat kötnek ki.

Az opciós szerződés 8. pontja értelmében a hitelező az e megállapodás szerint alapított vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő a jelen megállapodás 2. pontjában hivatkozott kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban – az esedékességet követő 15 napon belül – akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.

Az opciós szerződés 14. pontja azt tartalmazza, hogy az elválaszthatatlan részét képezi a 2. pontban hivatkozott kölcsönszerződésnek, így az itt nem, vagy nem teljes körűen szabályozott kérdésekben – különös tekintettel az opció tárgyának használatára és biztosítására, az opciós jog nyilvántartásba történő bejegyeztetésre és az opciós jog gyakorlása esetén követendően számolásra – a 2. pontban hivatkozott kölcsönszerződés, különösen annak az általános szerződési feltételeket rögzítő üzletszabályzata, valamint a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadóak.

A kölcsönszerződésben hivatkozott üzletszabályzat IV.7. pontja azt tartalmazza, hogy amennyiben az elsődleges biztosíték opció, és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, úgy kölcsönbevevő köteles a hitelező felszólítására – az eredeti feltételekkel egyező tartalommal – ismét vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejártát követő 3 hónap.

Az üzletszabályzat IV.9. pontja szerint amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatát kiadni.

Az üzletszabályzat VI.1. pontja alapján a kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára – a felek között létrejött szerződésnek megfelelően – a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni, és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg.

Az alperes által 2009. augusztus 1. napjával alkalmazott HITGd/2009.08.01. számú üzletszabályzat V.6. pontja azt tartalmazza, hogy a hitelező javára az eszközből megvásárolt gépjárműre – a felek között létrejött opciós szerződéssel – alapított opciós jog un. „zárt opció”, azaz a hitelező opciós jogát az opciós szerződésben kikötött feltételek beálltától kezdődően gyakorolhatja az opciós szerződésben kikötött időtartam alatt.

A gépjármű törzskönyve az alperes birtokában van.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az] [] forgalmi rendszámú BMW 560L típusú gépjármű törzskönyvének kiadására és perköltségben való marasztalásra. A felperes a keresetét azzal indokolta, hogy az alperest a gépjármű törzskönyvének birtokban tartásának a joga a szerződés biztosítékaként létrejött opciós szerződésre figyelemmel illeti meg, az nem a kölcsönszerződés biztosítékát képezi. A vételi jog azonban megszűnt, illetve létre sem jött. Ez alapján pedig az alperesnek a továbbiakban nincsen jogcíme arra, hogy a törzskönyvet a szerződésből eredő felperesi kötelezettség teljesítésének biztosítékaként tartsa magánál.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Az alperes hivatkozott arra, hogy a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés atipikus biztosítékának minősül, amelynek megfelelően nem kerülhet ki a kölcsönbeadó birtokába mindaddig, amíg a kölcsönbevevőnek fizetési kötelezettsége áll fenn. A felperes pedig a teljes tartozását az alperes álláspontja szerint nem egyenlítette ki, amelyből következően jogosult a törzskönyv birtokban tartására. Az alperes ellenkérelmében hivatkozott arra is, hogy a vételi jog zárt opciónak minősül a korábbi üzletszabályzat helyébe lépő újabb üzletszabályzat V.6. pontja alapján.

A felperes keresete a következők szerint alapos:

A bíróság a fenti tényállást a felek nyilatkozatai és a felek által becsatolt iratok alapján állapította meg.

A felek között az eljárás során nem volt vitás, hogy kölcsönszerződés és opciós szerződés jött létre, az erre vonatkozó okiratot és az üzletszabályzatot a felperes becsatolta, amelyből azok tartalma megállapítható volt. Az eljárás során a felek között szintén nem volt vitatott azon körülmény, hogy a perbeli gépjármű törzskönyve az alperes birtokában van.

A kereseti kérelemben foglaltakra tekintettel a per tárgyát az képezte, hogy az alperes mint meghatározott célra létrejött (gépkocsi vásárlás) kölcsönszerződés hitelezője a kereset benyújtásakor, illetve azt követően jogosult volt-e a gépjármű törzskönyvének birtokban tartására vagy sem. Ennek körében a bíróság elsődlegesen arra utal, hogy a felek jogviszonyára, annak keletkezési időpontjára tekintettel a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) az irányadó.

A Ptk. 200. § (1) bekezdése szerint a felek a szerződés tartalmát szabadon állapítják meg. A Ptk. 205/A. § (1) bekezdése szerint általános szerződési feltételnek minősül az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél utóbb több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz, és amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg. A Ptk. 205/B. § (1) bekezdése alapján pedig az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé teszi, hogy a másik szerződő fél annak tartalmát megismerje, és azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.

A felperes mint kölcsönbevevő a szerződés megkötésekor úgy nyilatkozott, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, továbbá az üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, azt magára nézve kötelezőnek ismerte el. Ebből következően az általános szerződési feltételekben foglaltak a kölcsönszerződés részévé váltak.

A kölcsönszerződésben és az opciós szerződésben hivatkozott HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzat XII.1. pontja arról rendelkezik, hogy amennyiben az üzletszabályzat módosításra kerül, a hitelezőnek a hatálybalépése előtt legalább 15 nappal korábban ajánlott levélben meg kell küldeni a kölcsönbevevő részére, és azt akkor kell elfogadottnak tekinteni, ha a kölcsönbevevő ezen határidőn belül nem nyilatkozik. A HITGd/2009.08.01. számú üzletszabályzat esetében az alperes a bizonyítási kötelezettségéről szóló tájékoztatást követően (6. sz. jegyzőkönyv 1. oldal) nem terjesztett elő semmi olyan bizonyítékot, bizonyítási indítványt, amely alapján az megállapítható lett volna, hogy ily módon a felperes részére az újabb üzletszabályzat megküldésre került volna. Ebből az következik, hogy az üzletszabályzat XII.1. pontjában foglaltak nem kerültek megtartásra, így az újabb üzletszabályzat nem vált a kölcsönszerződés részévé. Egyebekben a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 210. § (3) és (4) bekezdésében foglaltak szerint lehet a kölcsönszerződést a hitelező által egyoldalúan módosítani a másik szerződő fél hátrányára, a kölcsönszerződésben és az üzletszabályzatban ugyanakkor nincs ilyen rendelkezés. Ebből következően a XII.1. pontja az üzletszabályzatnak a Hpt. ezen rendelkezésének megkerülésére irányul, és így az a jelen jogviszonyra alkalmazandó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 200. § (2) bekezdése alapján mint jogszabály megkerülésére irányuló rendelkezés semmisnek tekinthető. Ezen üzletszabályzatbeli feltétellel megegyező alperesi üzletszabályzatbeli rendelkezés (HIT/2005.06.01. számú üzletszabályzat XII.1 pontja) érvénytelenségét a Szegedi Ítéltábla a Pf.I.20.452/2007/3. sz. ítéletében (BDT2008. 1028.) megállapította tisztességtelenség folytán, mely tisztességtelenség ugyanakkor a járásbíróság által nem volt vizsgálható más üzletszabályzat esetében, mivel ez jelen esetben nem a kereseti kérelemmel szembeni hivatkozás körében értékelhető, hanem a felperesi kereset vonatkozásában. Ezekre tekintettel az üzletszabályzat egyoldalú módosítására csak akkor van lehetősége a hitelezőnek, ha az a másik szerződő félre nézve kedvezőbb, azonban az alperes által hivatkozott tartalom az opciós szerződés idejére vonatkozóan a későbbiekben kifejtendők miatt ilyennek nem minősülnek. A vételi jog gyakorlásának feltételei vonatkozásában így a kölcsönszerződésben hivatkozott számú üzletszabályzat és az opciós szerződés rendelkezései az irányadóak.

A peres felek a szerződésből eredő bármely kötelezettségük teljesítésével összefüggésben mellékkötelezettségben állapodhatnak meg. A Ptk. diszpozitív rendelkezései alapján az e törvényben nevesített típusú mellékkötelezettségeken kívül a szerződés biztosításának egyéb módjában is megállapodhatnak a felek, amelyet a régi Ptk. sem zárt ki. Ezáltal pedig lehetőség van arra, hogy a gépjármű törzskönyvének birtokban tartása mellékkötelezettségként kerüljön meghatározásra, ugyanakkor azt a konkrét jogviszony keretei között kell vizsgálni, hogy ilyen önálló biztosíték a hitelező javára kikötésre került-e.

Az üzletszabályzat IV.9. pontja a hitelező (alperes) kötelezettségei között szabályozza a gépjármű törzskönyvének kiadására vonatkozó kötelezettséget. Az üzletszabályzat VI.1. pontja a kölcsönbevevő kötelezettségei között előírja ugyan az arra vonatkozó rendelkezést, hogy a gépjármű törzskönyve a hitelező (alperes) részére kerüljön (a gépjármű-nyilvántartást vezető hatóság részéről) megküldésre, azonban mindezt azzal összefüggésben, hogy a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára vételi jog vagy jelzálogjog és annak biztosítására, elidegenítési és terhelési tilalom kerüljön bejegyzésre. Sem e rendelkezésből önállóan, sem a szerződés vagy az üzletszabályzat más rendelkezéseivel való együttes értelmezéséből nem következik, hogy az alperes javára önálló biztosítékként került volna megfogalmazása a törzskönyv birtoklása.

A felek közötti egyedi szerződésnek, valamint a üzletszabályzatnak sincs tehát olyan rendelkezése, amely a kölcsönszerződés biztosítéka vonatkozásában jelentene jogosultságot az alperesnek a gépjármű törzskönyvének birtokban tartására. E szabályok szerkezetéből az is következik, hogy egymásra épülő kötelezettségként csak az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került törzskönyv a hitelező birtokába. Az adott kikötés ugyanis egyrészt szoros kapcsolatban áll az opciós jog, illetve elidegenítési és terhelési tilalom biztosításával, másrészt megfogalmazását illetően is járulékos jellegű, azaz jogi sorsa osztja az elsődleges biztosítók sorsát. Ezen túlmenően pedig csak a hitelező (alperes) kölcsönbevevő felé fennálló kötelezettségként került megfogalmazásra a törzskönyv kiadására abban az időpontban, amikor a szerződésből fakadó valamennyi adósi kötelezettség teljesítésére sor került. Ezt támasztja alá a Kúria Pfv.V.21.971/2015/6. számú eseti döntése is, amely a perbeli üzletszabályzatával megegyező feltételeket értelmezte, amely és jelen perbeli értelmezés nem a szerződés kiegészítését jelenti, hanem a rendelkezéseit értelmezi.

Ebből következően nem annak van jelentősége, hogy a felperesnek áll-e még fenn tartozása a felperes felé a kölcsönszerződésből eredően, hanem annak, hogy az alperes vételi joga fennáll-e vagy sem.

A felek között az opciós szerződés létrejött külön okiratban foglaltan, azt a felperes alá is írta, így az nem tekinthető érvénytelennek.

A kölcsönszerződés biztosítékát képező opciós szerződés 5. pontja alapján a vételi jog 5 éves időtartama a szerződés aláírásától számítva kezdődik, az első mondat második tagmondatának „de, legfeljebb” kifejezése után következő időszak meghatározás az 5 éven belül értendő, amelyet alátámaszt az üzletszabályzatnak egyebekben a IV.7. pontja is, mivel ilyen rendelkezés azért lett volna szükséges, mert a vételi jog a szerződés aláírásától számított 5 év elteltével megszűnik.

Az opciós szerződés ezen rendelkezéséből kitűnően tehát a vételi jog gyakorlásának kezdő időpontja nem a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondásától számítottan kezdődik, ilyen értelme az eredeti opciós szerződésnek nem tulajdonítható, figyelemmel az üzletszabályzatbeli rendelkezésekre. Ezt az opciós szerződés 8. pontja sem támasztja alá, mivel az csak arra vonatkoztatható, hogy az opciós szerződés 5. pontjában meghatározott időtartamon belül nem korlátlanul gyakorolhatja az alperes a vételi jogát, hanem a 8. pontban meghatározott feltételek bekövetkezte esetén, mivel az opciós szerződés ezen pontja nem kezelhető elkülönítetten az opciós szerződés további rendelkezéseitől.

Az opció azon formája pedig, amely esetében a vételi jog gyakorlásának kezdő időpontja az azonnali hatályú felmondástól kezdődik, a hitelezővel szerződő félre nyilvánvalóan hátrányosabb ahhoz képest, mintha az 5 éves időtartam kezdő időpontja az opciós szerződés megkötésétől számítandó, mivel az első esetben az 5 éves időtartam később telik el. Ezért ebben a körben egyoldalúan az alperes, illetve jogelődje a felek közötti opciós szerződést nem módosíthatta egyoldalúan sem, mivel az ilyen egyoldalú szerződésmódosításnak a feltételei előre nem kerültek meghatározásra sem a kölcsönszerződésben, sem az üzletszabályzatban.

A szerződés aláírásától számított 5 év pedig már eltelt, és a kifejtettek szerint a kölcsönszerződésben hivatkozott üzletszabályzat helyébe az opciós szerződés feltételeinek vonatkozásában más üzletszabályzat rendelkezése nem lépett, amelyre tekintettel a vételi jog megszűnt. Ennek következtében pedig az alperesnek nincs érvényes jogcíme a törzskönyv birtokban tartására, a főkötelem (opciós jog) megszűnésével a mellékkötelezettség is megszűnt.

A fentiek alapján a bíróság kötelezte az alperest a felperes tulajdonában álló [] forgalmi rendszámú, [] alvázszámú BMW560L típusú gépjármű törzskönyvének felperes részére történő kiadására.

Az alperes pervesztes lett.

Ezért a bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes felé 60.000,-Ft összegű perköltség megfizetésére, amely 21.000,- Ft összegű illetékből és 60.000,- Ft összegű ügyvédi munkadíjból áll.

A bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíjat 60.000,- Ft-ban határozta meg, mivel a felperesi jogi képviselő tárgyalásokon nem jelent meg, a keresetlevelet előterjesztette és három rövidebb előkészítő iratot nyújtott be, amelyekre tekintettel a fenti összeg áll arányban az általa kifejtett tevékenységgel.

Szeged, 2017. február 8.

dr. Tolna András sk.
bíró

If.: 2017. március 3.

Li.: 1.- Ítéletet és jegyzőkönyvet adja ki elektronikusan ért.ész 1. és 2. alattinak.
2.- Nyt: III.30.

Diktafon átadva:
2017. március 3.

Diktafonról leírva:
2017. március 3.

Baloghné V.Ibolya
jegyzőkönyvvezető-tisztviselő